

**Uchwała Nr X/97/16
Rady Gminy Adamów
z dnia 12 stycznia 2016r.**

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2015r. Poz. 1515z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 1390) uchwała się:

§1

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY
Skiba
Bożena Skiba

Załącznik do uchwały Nr X/97/16
Rady Gminy Adamów
z dnia 12 stycznia 2016r.

**Gminny Program Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie
na lata 2016 - 2020**

Adamów, 2016

WSTĘP

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w art. 18 i 71 wskazała, że instytucja rodziny jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, a Państwo ma obowiązek uwzględnić jej dobro w swej polityce społecznej, zwłaszcza poprzez udzielanie szczególnej pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej. Stąd zadaniem Państwa jest ochrona rodziny przed zagrożeniami, w tym przed przemocą ze strony osób najbliższych.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie definiuje przemoc w rodzinie jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą (art. 2, ust. 2 ustawy).

Niniejszy Program obejmuje zadania, które na Gminę nakłada ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Program skierowany jest do osób dotkniętych przemocą w rodzinie, w tym: dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób niepełnosprawnych oraz osób stosujących przemoc.

Realizacja Programu jest ukierunkowana na ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie wśród mieszkańców Gminy Adamów i zwiększenie skuteczności podejmowanych działań.

Program jest zgodny z:

- Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020,
- Wojewódzkim Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2016.
- Gminny Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2015-2024.
- Wojewódzkim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2016.

Podstawy prawne Programu:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz.1390),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163, z późn. zm.),

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j Dz. U. z 2015., poz. 1286).

Rozdział I

I. Podsumowanie realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011 – 2015.

Głównym celem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar przemocy w Rodzinie było podniesienie jakości skutecznego reagowania i rozwiązywania problemów z zakresu szeroko rozumianej przemocy w rodzinie.

Realizacja Programu rozpoczęła się w 2011 roku powołaniem przez Wójta Gminy Adamów Zespołu Interdyscyplinarnego. W skład Zespołu zostali powołani przedstawiciele oświaty, policji, służby zdrowia, sądu, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Adamowie, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Adamowie. W ramach Zespołu Interdyscyplinarnego powstały 3 grupy robocze, których koordynatorami zostali pracownicy socjalni gminnego ośrodka pomocy. Grupy robocze działają w oparciu o rejonizację ośrodka pomocy.

W ramach Programu były podejmowane następujące działania:

- założono 29 procedur „Niebieskie Karty”,
- 5 przypadków prowadzonej procedury „Niebieskie Karty” zostały skierowane do prokuratury i zakończyły się wyrokiem sądu,
- w jednym przypadku osoba stosująca przemoc został skazany na karę pozbawienia wolności na okres 12 miesięcy,
- we współpracy ZI w Adamowie z Centrum Pomocy Interdyscyplinarnej w Zamościu, a w ramach Mobilnego Centrum Pomocy Interdyscyplinarnej zostały zorganizowane indywidualne spotkania z psychologiem, prawnikiem, z tej formy wsparcia skorzystało 17 osób,
- w ramach współpracy z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Zwierzyńcu w 2013r. osoba dotknięta przemocą (matka z dwojgiem dzieci) przebywała przez 4 miesiące w ośrodku,
- nawiązano współpracę z Centrum Pomocy Interdyscyplinarnej w Zamościu , w ramach której z usług Centrum mogły korzystać mieszkańcy Gminy Adamów oraz pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Adamowie,
- szkolenie z zakresu przeciwdziałania zjawisku agresji i przemocy rówieśniczej, w ramach którego odbywały się pogawędki z rodzicami o ich roli w eliminowaniu negatywnych zachowań dzieci i młodzieży (2012r.),

- zorganizowano szkolenie dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych z zakresu procedury „Niebieskie Karty”,
- zorganizowano szkolenie dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych na temat lokalnych rozwiązań systemowych, umocowanie w przepisach i metodyka prac ZI i GR.

W założeniach programu założono, że program przyczyni się do:

- powołania zespołu interdyscyplinarnego,
- wzmocnienia systemu wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie,
- wzrostu jakości świadczonych usług i systemu wsparcia dla osób doświadczających przemocy,
- zwiększenia wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie.
- pozyskania danych obrazujących skalę zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Adamów;
- określenie obszarów, które wymagają wsparcia;
- wzmocnienia kompetencji wychowawczych rodziców,
- poszerzenia wiedzy osób pokrzywdzonych na temat form pomocy,
- ochrony ofiar przed dalszym krzywdzeniem,
- stworzenia procedur pracy ze sprawcami.

Rezultaty i cel główny Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011 – 2015 zostały w znacznym stopniu osiągnięte.

Rozdział II

I. Analiza SWOT Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Adamów na lata 2016-2020

Analiza SWOT służy porządkowaniu informacji. Jest stosowana we wszystkich obszarach planowania jako uniwersalne narzędzie etapu analizy badawczej. Technika ta polega na posegregowaniu posiadanych informacji na cztery grupy:

Mocne strony

1. Dobra współpraca ze służbami, instytucjami i organizacjami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

2. Kompetencje i doskonalenie się pracowników zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
3. Praca grup roboczych i zespołu interdyscyplinarnego.
4. Dobra znajomość lokalnego środowiska.

Słabe strony

1. Traktowanie problemu przemocy w rodzinie przede wszystkim jako części problemu uzależnień alkoholowych, pozostawiające poza obszarem oddziaływania zjawisko tzw. „trzeźwej przemocy”.
2. Brak wiedzy dotyczącej przemocy, jej form oraz możliwości pomocy.
3. Niemożliwość ilościowego określenia wielkości występowania zjawiska.
4. Skoncentrowanie dużej części oferty pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie na działaniach doraźnych oraz brak oferty wspierającej np. aktywność zawodową i wykonywanie ról społecznych.
5. Ograniczone możliwości pomocy ze względu na brak organizacji zajmujących się problemem przemocy.
6. Duża odległość do placówek pomocowych tj. Centrum Interwencji Kryzysowych.
7. Wąska oferta usług dla rodzin dotkniętych przemocą uwzględniająca w szczególności potrzeby ofiar przemocy.

Szanse

1. Wzmacnianie integrowania i koordynowanie działań w środowiskach lokalnych przez zespoły interdyscyplinarne oraz rozwiązywanie problemów poszczególnych rodzin przez grupy robocze.
2. Możliwość wykorzystywania istniejących przepisów prawa pozwalających na skuteczniejszą izolację sprawców od ofiar przemocy w rodzinie.
3. Upowszechnienie informacji o zjawisku przemocy oraz możliwościach uzyskania wsparcia
4. Możliwość pozyskiwania środków finansowych z funduszy zewnętrznych.

Zagrożenia

1. Utrzymujące się stereotypy dotyczące społecznych ról kobiet i mężczyzn.
2. Często spotykany brak reakcji mieszkańców na przypadki przemocy w rodzinie związany z funkcjonującymi w społeczeństwie stereotypami.
3. Przewlekłość spraw sądowych dotyczących przemocy w rodzinie, utrudniająca skuteczną pomoc dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Rozdział III

I. Cele programu i realizacja programu.

Celem głównym programu jest ograniczenie rozmiaru i następstw zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Adamów.

Cele szczegółowe:

- promowanie profilaktyki zjawiska przemocy w rodzinie,
- podnoszenie wrażliwości społecznej wobec zjawiska przemocy w rodzinie,
- podnoszenie kompetencji osób pracujących z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie i osobami stosującymi przemoc,
- monitorowanie środowisk zagrożonych występowaniem przemocy w rodzinie,
- udzielanie profesjonalnej pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie,
- oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie.

Szerokie ujęcie zapobiegania przemocy w rodzinie wyznacza trzy obszary działania:

1. Działania w obszarze profilaktycznym: diagnozujące, informacyjne, edukacyjne, kierowane do osób pracujących z osobami dotkniętymi przemocą i osobami stosującymi przemoc oraz ogółu społeczeństwa.

L. p	Działanie	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Prowadzenie szeroko rozumianej profilaktyki przemocy w rodzinie.	Wszystkie podmioty wymienione w rozdziale III	2016 - 2020
2.	Prowadzenie zajęć wychowawczo – profilaktycznych z dziećmi i młodzieżą.	Placówki oświatowe	2016 - 2020
3.	Prowadzenie poradnictwa oraz działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczo – wychowawczych kompetencji rodziców, w szczególności w rodzinach zagrożonych przemocą.	Placówki oświatowe	2016 - 2020
4.	Szkolenie osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.	Zespół Interdyscyplinarny	2016 -2020
5.	Monitoring zjawiska przemocy w rodzinie występującej na terenie gminy Adamów.	GOPS w Adamowie	2016 - 2020

6.	Gromadzenie ilościowych danych dotyczących występowania przemocy w rodzinie.	GOPS w Adamowie	2016 - 2020
7.	Określenie obszarów (interwencyjny, profilaktyczny, terapeutyczny), które wymagają szczególnego wsparcia	Zespół interdyscyplinarny, grupy robocze.	2016

2. Działania w obszarze interwencyjnym: opiekuńcze i terapeutyczne kierowane do osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz pouczające kierowane do osób stosujących przemoc w rodzinie.

L.p	Działanie	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Wspieranie osób dotkniętych przemocą w zależności od ich potrzeb.	Grupy robocze	2016 – 2020
2.	Rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym.	Wszystkie podmioty wymienione w rozdziale III	2016 – 2020
3.	Praca z rodzinami, gdzie prowadzona jest procedura „Niebieska Karta” – prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec tych rodzin.	Grupy robocze	2016 – 2020
4.	Organizowanie poradnictwa specjalistycznego dla osób dotkniętych przemocą.	Zespół interdyscyplinarny, Grupy robocze	2016 – 2020
5.	Monitorowanie zachowań osób stosujących przemoc w rodzinie.	Grupy robocze	2016 - 2020

3. Działania w obszarze terapeutycznym: kierowane do osób stosujących przemoc.

L.p	Działanie	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Praca grup roboczych z osobami stosującymi przemoc domową.	Grupy robocze	2016 – 2020
2.	Kierowanie osób stosujących przemoc na zajęcia terapeutyczne do specjalistycznych poradni	Grupy robocze	2016 – 2020
3.	Współpraca z jednostkami świadczącymi usługi z zakresu wsparcia dla osób stosujących przemoc.	Grupy robocze	2016 – 2020
4.	Stworzenie procedur pracy z osobami stosującymi przemoc.	Zespół interdyscyplinarny, grupy robocze	2016

V. Zasady finansowania Programu

Program będzie finansowany z dochodów własnych gminy, a także z ewentualnie pozyskanych środków ze źródeł zewnętrznych.

PRZEWODNICZĄCA
RAZEM DLA GMINY
Bożena Skiba